

Čech chce být dospělý v šestnácti

ŠÁRKA KABÁTOVÁ

PRAHA Kdyby mu soud vyhověl, mohl by ve svých šestnácti letech třeba vlastnit datovou schránku nebo se podílet na chodu města. Znamý aktivista Jakub Čech, který svými kauzami plní už pravidelně novinové stránky, požádal o přiznání svéprávnosti. Chce být dospělý, tedy alespoň před úřady.

„Budu mít více práv, budu se moci více angažovat v občanských spolcích a jejich orgánech, budu moci spolek zastupovat ve správních řízeních, třeba v souvislosti s kácením stromů ve městě,“ říká v rozhovoru pro Lidovky.cz 16letý Jakub, který touží získat status dospělého. Dříve bylo zploletnění možné jen pro účely sňatku.

O možnosti stát se předčasně svéprávným občanem slyšel prý už v minulosti a hned se mu zalíbila. „Myslím, že když budu svéprávný, nebudou se mnou moci tak ‚zametat‘. Bude to jednodušší i pro úřady, protože nebudou muset zkoumat, zda jsem k tomu či onomu úkonu způsobilý,“ vyjmenovává další důvody svého rozhodnutí student z Prostějova.

Jakub Čech FOTO RICHARD CORTÉS

Nešlo by o precedentní soudní rozhodnutí, na druhou stranu nejde ani o častý jev. Za dva a půl roku tohoto práva využily jen desítky lidí, většinou mladých podnikatelů, kterým věk znemožňoval rozjet obchod na vlastní jméno.

Studenta obchodní akademie k tomu ale žene spíše aktivismus, kterému se s chutí věnuje už od svých deseti let. Případy, které otevřel sám bez pomoci rodičů či právníků, byly většinou založeny na tom, že se coby teenager nemohl dostat k informacím o svém rodném městě Prostějově. Úředníci mu je odepírali právě kvůli věku.

„Narazil jsem na problém i v korespondenci s úřady. Když napří-

klad potřebuji něco doručit na instituci, která není v Prostějově, a musí tam být podpis, těžko se jim to pak posílá. Musím odesílat doporučené psaní,“ vypráví Čech, jaké nepříjemnosti často řeší. „Jednou se mi dokonce stalo, že mi na ministerstvu vnitra zapřeli moje podání. Posílal jsem to ale jako klasický dopis, takže už nezjistím, jestli došlo k pochybení pošty, nebo ministerstva,“ říká s tím, že by si kvůli podobným situacím přál mít vlastní datovou schránku.

Právě ta ho přivedla k myšlence, že by se mohl stát dospělým už v šestnácti letech. „Paní ombudsmanka (Anna Šabatová – pozn. red.) mi na základě mého podnětu poradila, ať si požádám o plnou svéprávnost,“ vysvětluje Čech.

Stát se úředně dospělým není ale úplně jednoduché, ačkoli samotný proces u soudu může trvat pouhých patnáct minut. Stěžejní jsou předpoklady pro přiznání svéprávnosti. „Soud návrhu vyhověl, pokud nezletilý dosáhl věku šestnácti let, pokud je osvědčena jeho schopnost sám se žít a obstarat si své záležitosti a pokud s návrhem souhlasí zákonný zástupce nezleti-

lého. V ostatních případech soud vyhověl návrhu, je-li to z vážných důvodů v zájmu nezletilého,“ stojí v občanském zákoníku.

Mladý aktivista si věří. Má za sebou silnou podporu od Nadačního fondu proti korupci. „Jakub Čech i přes své mládí vyniká svojí orientací ve veřejném prostoru jako málokterá svéprávná osoba,“ uvádí ředitelka organizace Linda Majerová. Protikorupční fond mu chce pomoci u soudu s tím, že je soběstačný a dokáže se uživit. „Do budoucna jsme otevřeni bližší spolupráci s Jakubem, což jsme doložili i příslušným stanoviskem pro úřady,“ dodává ředitelka.

Jenže ani tato epizoda v Čechově příběhu o boji s úředníky není bez překážek. „Řízení je nyní ve fázi, že okresní soud vydal usnesení, kterým mi stanovil opatrovníka, jímž je magistrát, a to i přesto, že se v těchto řízeních opatrovník nestanovuje,“ říká Čech, který se proti takovému kroku, stejně jako magistrát, odvolal. Jestli i toto dokazuje, že se má mladý aktivista stát plnoletým, soud teprve rozhodne.

Více na www.lidovky.cz